

Uppdrag givna i verksamhetsplan 2024 Primärvården Skåne - delrapport

Ordförandens förslag

1. Primärvårdsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Sammanfattning

I ärendet ges en delrapport av uppdrag givna i verksamhetsplan Primärvården Skåne 2024. Primärvårdsnämnden föreslås besluta att lägga informationen till handlingarna.

I ärendet finns följande dokument:

1. Beslutsförslag 2024-02-19.

Beskrivning av ärendet och skälen för förslaget

I verksamhetsplan Primärvården Skåne 2024 riktar primärvårdsnämnden följande uppdrag till Primärvården Skåne.

- Genomföra en pilot för att utreda om konceptet som man använt vid framtidens vårdavdelning med service-medarbetare skulle kunna anpassas till vårdcentralens verksamhet och bidra i arbetet med RAK-rätt använd kompetens.
- Utbildningssatsning för att öka andelen medarbetare inom vårdval vårdcentral som har KBT-utbildning.
- Uppmuntra medarbetarna i Primärvården Skåne till att ha god inblick i och kunskap om hbtqi-frågor.
- Bidra till att uppnå målsättningen om att det ska finnas minst en Familjecentral i var och en av de 33 skånska kommunerna.

I ärendet ges en delrapport av uppdragen.

Genomföra en pilot för att utreda om konceptet som man använt vid framtidens vårdavdelning med service-medarbetare skulle kunna anpassas till vårdcentralens verksamhet och bidra i arbetet med RAK-rätt använd kompetens.

Primärvården Skåne utreder konceptet med servicemedarbetare. Bland annat genomförs en kartläggning av vilka arbetsuppgifter som skulle kunna vara lämpliga för en service-medarbetare på en vårdcentral. Primärvården Skåne ska tillsammans med kompetens inom regionservice, som utvecklat konceptet för sjukhusen, bedöma om det finns förutsättningar för ett anpassat koncept för vårdcentraler. Uppdraget kommer att återsäntas under hösten 2024.

Utbildningssatsning för att öka andelen medarbetare inom vårdval vårdcentral som har KBT-utbildning.

Kognitiv beteendeterapi (KBT) är ett samlingsnamn för psykologisk behandling där man arbetar med tankar, känslor och beteende. En nulägesbeskrivning av KBT-kompetens inom Primärvården Skåne har gjorts och redovisas i ärendet. Uppdraget kommer att slutredovisas under hösten 2024.

Nulägesbeskrivning

Det finns ett flertal utbildningar kring KBT på olika nivåer, exempelvis via högskola men också via yrkeshögskola, särskilda fristående lärosäten mm. Flera professioner kan arbeta med KBT som verktyg i behandling på olika sätt. KBT terapeut är inte någon skyddad yrkestitel. I Primärvården Skåne finns kompetenser för KBT hos medarbetare inom olika yrkeskategorier exempelvis psykologer, kuratorer, fysioterapeuter och sjuksköterskor.

Praxis i Region Skåne är att medarbetare som kan erbjuda KBT ska ha legitimation och grundläggande psykoterapiutbildning (GPU), tidigare steg 1, för att erbjuda KBT till patienter exempelvis via IGBT.

IGBT (Internet - Kognitiv Beteende Terapi)

Sedan 2022 är IGBT ett krav i förfrågningsunderlaget för vårdcentralerna. I ett nationellt perspektiv är Region Skånes primärvård ledande. Av andelen startade behandlingar i Region Skånes primärvård under 2023 står Primärvården Skåne för 57 procent. Av Primärvården Skånes vårdcentraler har samtliga, utom 12 vårdcentraler kompetens på plats för att erbjuda IGBT. De vårdcentraler som inte själva har kompetens på vårdcentralen har avtal med Primärvården Skåne Online som genomför behandlingar åt dessa verksamheter centraliserat.

De vårdcentraler som erbjuder IGBT som en del av utbudet på plats hade under 2023 i genomsnitt ett högre antal startade behandlingar (27 behandlingsprogram i genomsnitt) jämfört med de vårdcentraler som genomför IGBT via den

centraliserade mottagningen (6 behandlingsprogram i genomsnitt). Att ha kompetens kring IGBT på plats verkar således gynna implementeringen där insatsen kan integreras, användas och bli känd för fler medarbetare på vårdcentralen vilket ökar chansen att patienter får ta del av vård i enlighet med Socialstyrelsens riktlinjer och rekommendationer. Även om användandet av IGBT fortsatt skiljer sig vårdcentraler emellan är det färre vårdcentraler som inte använder IGBT alls och bland de som använder det mycket fortsätter det att öka vilket tyder på att det är en insats som passar primärvårdskontexten. Dock ska noteras att IGBT inte är en insats som passar samtliga patienter och situationer och målet är att insatsen används utifrån en personcentrerad bedömning.

Utifrån analysen för 2023 så verkar implementeringen av IGBT gynnas av att kompetens kring IGBT finns på plats. I arbetet med utbudsstrategin, som ska slutredovisas under hösten 2024, ingår det att titta på tillgänglighet både utifrån fysiska och digitala aspekter för de olika vårdvalen.

Uppmuntra medarbetarna i Primärvården Skåne till att ha god inblick i och kunskap om hbtqi-frågor.

Som en grundläggande del i kompetensutvecklingen startade Primärvården Skåne under 2023 veckovisa temamöten via Teams. Samtliga medarbetare erbjuds att delta. Efter en kort föreläsning om ett ämne finns tid för gemensam dialog, frågor och reflektion. Här medverkar samtliga yrkesprofessioner med syfte att få så stor bredd som möjligt för temats innehåll, men även att skapa förståelse för hur man kan arbeta i team kring patienten.

Under hösten planeras ett temamöte om HBTQI. Planen är att det ska bli ett återkommande årligt tema i syfte att öka kunskapen om HBTQI -frågor hos medarbetare inom Primärvården Skåne.

HBTQI-certifiering

Hbtqi-certifieringen är en process där en verksamhet med stöd av en extern aktör arbetar systematiskt med HBQTI- frågor för att skapa en mer inkluderande arbetsplats. I Primärvården Skåne finns det i nuläget en vårdcentral som är HBTQI-certifierad enligt RFSL certifiering (Riksförbundet för homosexuellas, bisexuellas, transpersoners, queeras och intersexpersoners rättigheter). Det är vårdcentralen i Dalby. En utredning pågår för att titta på hur Primärvården Skåne kan arbeta vidare med HBTQI-certifiering.

Bidra till att uppnå målsättningen om att det ska finnas minst en Familjecentral i var och en av de 33 skånska kommunerna.

I dagsläget finns det 39 Familjecentraler i offentlig och privat regi. Primärvården Skåne har ett eller två ben i 29 av dem. De 39 familjecentralerna finns i följande 23 kommuner: Bjuv, Burlöv, Eslöv, Helsingborg, Hässleholm, Klippan, Kristianstad, Landskrona, Lund, Malmö, Osby, Perstorp, Simrishamn, Sjöbo,

Staffanstorp, Svalöv, Tomelilla, Trelleborg, Vellinge, Åstorp, Ängelholm, Örkelljunga och Östra Göinge.

Under våren har Primärvården Skåne lämnat in en ansökan om att starta en familjecentral i Höganäs. I Kävlinge och Hörby pågår dialog med kommunen om möjligheter att starta familjecentral i befintlig lokal för vårdcentral. Ny Familjecentral i Malmö, FC Kroksbäck planeras också att öppna under 2024.

Det fortsätta arbetet kring en god och nära vård för bland annat barn och familjer, exempelvis via familjecentraler, kommer vara en del av Primärvårdens Skånes utbudsstrategi som ska slutredovisas under hösten 2024.

Ekonomiska konsekvenser och finansiering

Ärendet bedöms inte innebära några ekonomiska konsekvenser.

Juridisk bedömning

Samråd med regionjurist har inte bedömts nödvändig

Miljökonsekvenser

Kompetensutveckling digitalt för medarbetare i Primärvården Skåne innebär en möjlighet att sprida kunskap till medarbetare i hela Region Skåne, utan att det får negativa miljökonsekvenser i form av utsläpp för resor.

Samverkan med berörda fackliga organisationer

Samverkan/MBL sker på förvaltningsnivå.

Uppföljning

En slutredovisning av samtliga uppdrag lämnas i Primärvården Skånes verksamhetsberättelse 2025.

Lisa Flinth
Ordförande

Sofia Ljung
Förvaltningschef